

HIIU MAAVALITSUS

Pr Maie Jeese
maie.jeese@gmail.com

Meie 07.01.2013 nr 12-2/2013/9-4

Maakonnaplaneeringu teemaplaneering "Tuuleenergeetika"

Täname vastukaja eest Hiiu maakonnaplaneeringu teemaplaneeringule „Tuuleenergeetika“.

Maakonnaplaneeringu teemaplaneering „Tuuleenergeetika“ on ruumiline planeering, mille eesmärk on välistada Hiiumaal alad, kuhu elektrituulikuid rajada ei saa ja leida alad, kus see põhimõtteliselt oleks võimalik.

Teemaplaneeringu eesmärk ei ole tuuleparkide rajamine. Tegu on maakonnaplaneeringuga, mille mõõtkava on 1: 100 000, seega ei tohiks leitud alade piire dogmaatiliselt järgida. Seepärast on arendusalale on lisatud puhver, mille tulemusena on saadud arenduspiirkond – suurim maa-ala, kuhu maakonnaplaneeringuga vastavuses saab elektrituulikuid edasiste täpsemate planeeringute kaudu planeerida. Maakonnaplaneeringule peab järgnema Käina valla poolt koostatav üldplaneering, üldplaneeringu teemaplaneering või detailplaneering, mis keskendub vaid valitud alale ja on ka seetõttu konkreetsem ning põhjalikum. Vajadusel tehakse ka kaitsealuste liikide inventuure.

Ringtoite rajamine ja ülekandeliinide planeerimine ei ole antud planeeringu ülesanne. Juhul kui leitud alale peaks kunagi rajatama tuulikupargid, annaks see parema väljavaate ringtoitekaabli rajamisele, kuna suureneks Hiiumaa olulisus üle-Eestilises elektrisüsteemis. Siis koostatakse ka vastava joonobjekti teemaplaneering.

Tuulegeneraatoreid ei saa püstitada projekteerimistingimuste alusel Arendusalal tuleb eelnevalt koostada kas detailplaneering üldplaneering või üldplaneeringu teemaplaneering. Arenduspiirkonnas tuleb eelnevalt koostada kas üldplaneering või üldplaneeringu teemaplaneering. Kõikidel juhtudel on keskkonnamõtjude strateegiline hindamine (KSH) koostamine planeeringule kohustuslik. Erandina võib omavalitsus kaaluda KSH koostamata jätmist 3 tuulikuga ja maksimaalselt 10 MW koguvõimsusega tuulikuparkide puhul. Arendaja ei saa otsustada KSH algatamise ega algatamata jätmist.

Tuulikuparkide rajamiseks sobivate alade leidmisel on arvestatud nii Hiiumaa omavalitsuste, erinevate ametkondade kui ka kodanike poolt esitatud seisukohtade, kriteeriumite ja ettepanekutega ning kõigi kehtivate seadusandlike aktidega (sealhulgas müramäärusega), üleriigiliste strateegiliste arengudokumentidega ning üleriigilise planeeringuga Eesti 2030+. Tsitaat üleriigilisest planeeringust:

(4) Energiajulgeoleku kindlustamiseks tasub Eestil – lisaks põlevkivienergeetikale – keskenduda senisest rohkem hajutatumale piirkondlikule energiatootmisele. See parandab üldist energiajulgeolekut ja võimaldab paremini ära kasutada kohalikke energeetilisi ressursse (päike,

tuul, biomass, maasoojus). Samuti loob hajutatud energiatootmine ja kohalike varude kasutuselevõtt pikaajalisi töökohti väikelinnades ja maapiirkondades.

(10) Maismaal tuleb tuulikuparkide rajamiseks kasutada eelkõige endisi kaevandusalasid, muid aktiivsest inimkasutusest väljapoole jäävaid alasid ja kohti, mis võimaldavad tuuleenergia kasutamist integreeritud lahendustes.

Lähtudes eelnevast, on maakonnaplaneeringu teemaplaneering „Tuuleenergeetika“ kooskõlas üleriigilise planeeringuga Eesti 2030+.

Mõjude hindamiseks inimese tervisele ja heaolule on koostatud keskkonnamõjude strateegiline hindamine (KSH). Planeeringu ülesanne ei ole hinnata, kui palju oleks Eestis otstarbekas ehitada tuulegeneraatoreid. Mõjudest turismi ja puhkeettevõtetele on juttu KSH lk 79.

Tuuleenergeetika teemaplaneering ja selle KSH on koostatud neljale maakonnale ühine. Kolmes maakonnas on protsess olnud kiirem, läbinud avalikustamise ning jõudnud järelvalvesse. Planeeringu KSH on kolme maakonna osas Keskkonnaameti poolt heaks kiidetud.

Võrreldes teiste maakondadega on Hiiu maakonnas sisse viidud kõige rangemad tingimused –2 km puhverala on kehtestatud elamutele, tugimaanteedele, väärtuslikele maastikele ning ehitatavate tuuleelektrijaamade summeeritud maksimaalse koguvõimsuse piiranguks võib olla 30MW.

Alade väljaselgitamisel on arvestatud kõigi elamutega. Selleks on kasutatud erinevaid riiklikke andmebaase (eeskätt kaardiandmed põhikaardilt) ja täiendavalt ka kohalike omavalitsuste poolset informatsiooni. Seega on sobivate alade väljaselgitamisel arvestatud kõigi elamutega, mida on olnud võimalik tuvastada. Kõigi elamute korral on puhveralaks määratletud 2 kilomeetrit ja juhul kui eksisteerib elamumaa (vastav sihtotstarbega kinnistu), millel ei asu elamut, on puhvertoon arvestatud elamumaast.

Kasutusele tulevaid kompensatsioonimehhanisme ei saa paika panna maakonnaplaneeringuga, need selguvad läbirääkimiste tulemusena kohaliku omavalitsuse, ehk Käina valla, ja arendaja vahel, kelle isik ei ole veel teada. Teemaplaneering vaid annab loetelu võimalikest erinevatest variantidest.

Planeering ei ole takistuseks teiste taastuvenergia liikide kasutamisele. Peamisteks taastuvenergia allikateks on vesi, tuul, päike, laine, tõus-mõõn, maasoojus, prügilagaas, heitvee puhastumisel eralduv gaas, biogaas ja biomass. Maakonnaplaneering on ruumiline planeering, enamiku taastuvenergia liikide arendamist ei saa või ei ole otstarbekas maakonnaplaneeringuga lahendada.

1.oktoobril 2012 kinnitas HOL „Hiiumaa 2020: taastuvenergia tegevuskava“, mille eesmärkideks on suurendada energiaturvalisust ja varustuskindlust, vähendada sõltuvust välistest energiakandjatest, vähendada SKP energiamahukust, vähendada CO2 emissiooni. Eesmärkide saavutamiseks kavandatakse kasutada elektri ja soojusenergia tootmiseks biomassi ja tuuleenergiat.

Teemaplaneeringu „Tuuleenergeetika“ avalik arutelu toimub 21.jaanuaril 2013.a kell 16.00 Käina Huvi- ja Kultuurikeskuse väikeses saalis.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Riho Rahuoja
Maavanem